

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 2.04.2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Đoka Tešića

Svedok se u maju 1992. godine nalazio u kasarni *Husinska Buna* u Tuzli. Tu je od septembra 1991. obavljao dužnost komandira čete vojne policije. Seća se da su pripadnici MUP-a u Živinicama 13. maja 1992. dobili naređenje od Alije Izetbegovića da zabrane tj. onemogućie kretanje vozila JNA po Tuzli. Bio je iznenađen kada je to saznao. Tog dana je sa komandantom kasarne Miletom Dubajićem i odeljenjem vojne policije bio na svečanosti kod Meše Bajrića i Selima Bešliagića. Rekli su im da misle da će došli do napada na kasarnu i kolonu kad se bude izvlačila iz grada, ali su njih dvojica to demantovali. Predložio je komandantu Dubajiću da od Vazduhoplovnog garnizona zatraži dva helikoptera da im bude podrška, ali helikopteri nisu dobijeni.

Dana 15. maja dobio je naređenje od komandanta Dubajića da formira kolonu i da kolona u 15:00 časova napusti kasarnu pravcem kasarna-Brčanska Malta-Ozren. Kolona je krenula, ali je sa raskrsnice *Brčanska Malta* vraćena nazad od strane TO Tuzla i *Zelenih beretki*. Komandant Dubajić je stupio u kontakt sa predstavnicima vlasti i oni su poslali u kasarnu na pregovore komandanta TO i zamenika gradonačelnika Jasmina Imamovića. Imamović je rekao da vojska slobodno može da napusti kasarnu. Ipak, oko 16:00 časova je bio napad na kasarnu iz pravca Gradine. Kada se pucnjava smirila formirana je nova kolona. Svedok se nalazio na čelu kolone u policijskom vozilu, kojim je upravljao pripadnik MUP-a Srećko Mitrović. Zatim je išla jedna praga, u kojoj je bio komandant Dubajić i komandant TO, a iza njih četiri vozila tj. pingauera njegove jedinice. Kolona je krenula u 18:50 časova. Bilo je dogovoreno da se od Brčanske Malte nastavi pravo prema Slavninovićima i dalje prema Ozrenu, ali kad su stigli do raskrsnice on je odlučio da promeni pravac kretanja kolone i naredio Srećku Mitroviću da skrene levo prema Majevidi. To je odlučio jer je smatrao da će do napada na kolonu doći i da će na taj način smanjiti gubitke. Kasnije je zbog te odluke disciplinski kažnjen od strane komandanta Dubajića. Kada su stigli do sela Bare preko radio uređaja koji se nalazio u autu čuo je da neko izdaje naredbu da se vatra ne otvara na prvih 50 vozila jer se u njima nalazi aktivna vojska koja je naoružana, a nakon desetak sekundi začuo je pucnjavu i eksploziju. Shvatio je da je kolona napadnuta i zato je otišao do Požarnice kako bi telefonom stupio u kontakt sa komandom i saznao šta se desilo. Tada je na televiziji *FS3* čuo svoje ime tj. da je *poginuo srbočetnički komandant Đoko Tešić*. Odlučio je da se vrati na *Brčansku Maltu* i pronađe jedno odeljenje njegove jedinice koje je ostalo. Saznao je da su svi živi i da su se sakrili u jednoj zgradi. Spaslo ih je to što im je pre polaska izdao uputstvo da skinu ceradu sa vozila, drže naoružanje na gotovs i u slučaju napada napuštaju vozilo i da se brane, kako su oni i postupili. Mnogi vojnici iz kolone su poginuli ili su ranjeni i zarobljeni. Saznao je da je napad počeo pri samom izlasku iz kruga kasarne, iz kafića fudbalera Šećerbegovića.

Saslušanje svedoka Sinana Alića

Svedok je novinar i osnivač Fondacije Istina, Pravda, Pomirenje. U jesen 1990. godine izabran je za direktora i glavnog urednika lista *Front slobode*. U proleće 1991. osnovao je televiziju u Tuzli koja se zvala *FS3* [Front slobode treća faza]. Studio se nalazio u naselju

Senjak, 150 metara od *Brčanske Malte*. Jedna terasa studia gledala je na kasarnu. Informativni program je emitovan svakog dana, uglavnom su bile emisije sa gostima koje su išle uživo. U martu, aprilu 1992. u program je ubačen antiratni program. Dana 15. maja 1992. bilo je predviđeno emitovanje emisije sa gostima koji bi govorili o stanju u gradu [jedan od njih trebalo je da bude svedok Božina Radović]. Emisiju je vodio Zlatko Dukić. Oko 15:00 časova, kada je prva kolona krenula iz kasarne, Frenk Pervan, jedan od njegovih kolega, koji je stanovao pored raskrsnice, snimio je kada je kolona vraćena. Taj snimak je odmah emitovan. Kada je druga kolona krenula u 18:50 časova svedok je uzeo jednu od kamera, izašao na lođu (manju terasu) koja je gladala prema raskrnicu i odatle snimao kolonu jer je smatrao da je to istorijski trenutak. Uspeo je da snimi prvi deo kolone i početak pucnjave. Snimao je sve dok nije shvatio da je to opasno i da može da pogine. Kada je pucnjava završena kameru je stavio na stativ i od tada je snimak bio bolji, miran. U toku pucnjave program je prekinut i direktno je pušten prenos pucnjave koju je snimao sa lođe. Komentare je davao Zlatko Dukić a zatim mu se pridružio Mato Divković. Takođe, javio se Selim Bešliagić što je direktno pušeno u program. U kameri nije bilo kasete tako da snimci koje danas poseduje su snimci koje su ljudi kod kuće snimali video-rekorderom. Kada su mu ljudi kasnije predali te kasete sakrio ih je jer je smatrao da će jednom zatrebati. Takođe, drugi izlazak kolone u 18:56 časova, iz nivoa raskrsnice snimao je i Senad Svraka. Taj snimak se kasnije pojavio na federalnoj televiziji povodom obeležavanja godišnjice ovog događaja. Nije uspeo da snimi početak pucnjave jer se baterija na kameri ispraznila.

Svedok poznaje optuženog Jurišića. Optuženi nikada nije učestvovao ni u jednoj emisiji povodom ovog događaja odnosno bio je prilično anoniman sve dok nije došlo do suđenja. Inače, povodom desetogodišnjice ovog događaja je bila organizovana emisija na televiziji tuzlanskog kantona u kojoj su, pored svedoka, učestvovali Meša Bajrić, Selim Bešliagić i drugi. Svedok je emisiju napustio demonstrativno jer su neki učesnici hteli da ispadnu heroji, sa čim se on nije slagao jer je sa druge strane bilo mnogo žrtava.

Saslušanje veštaka prof. dr Slobodana Jovičića

Veštak je doktor tehničkih nauka i predmet njegovog nalaza i mišljenja je bio obrada video i audio snimaka izlaska kolone i početka pucnjave. U video delu bilo je više stotina hiljada slika na kojima je tragao za specifičnim detaljima. Što se tiče audio dela, napravio je transkripte svih snimaka koristeći poboljšivače zvuka.

Analizirao je početak pucnjave i utvrdio da su nakon prvog kratkog rafala usledila dva kratka rafala a zatim jedan kratki i jedan dugi rafal koji se sliva u masovnu pucnjavu. Od prvog kratkor rafala do opšte pucnjave prošlo je oko dve sekunde. Utvrdio je da su prvi i četvrti rafali identični tj. iz jednog oružja i sa jednog mesta, koje je izvan linije kolone tj. negde između zgrada u Skojevskoj ulici. Drugi i treći rafal ispaljeni su iz drugačijeg oružja u odnosu na prvi i ispaljeni su iz vozila u pokretu. Prostorna udaljenost mesta odakle su ispaljni prvi i drugi rafal je 15 -20 metara.

Analizirajući snimak utvrdio je da je došlo do prekida u snimanju, koji je trajao oko 6 minuta, nakon čega je snimanje nastavljeno. Takođe, utvrdio je da je raskrsnica *Brčanska Malta* snimana sa više pozicija jer postoje dva različita ugla snimanja, što ukazuje da su postojale dve kamere koje su davale snimeke različitog kvaliteta. Na snimcima se razlikuju pucnji koji su daleko i bliži kameri. Na snimku koji ima obeležje televizije FS3 čuje se *Svetlana, smanji malo pojedinačnu paljbu* [što se čulo na snimku koji je emitovan u sudnici].

Komentar:

Branilac optuženog advokat Dozet istakao je da se odbrana protivi saslušanju svedoka Sinana Alića jer je ovaj svedok bio prisutan tokom celog postupka i saslušanja drugih svedoka, što je u suprotnosti sa odredbama ZKP-a. Tužilac je smatrao da je propust suda što je ovaj svedok prisustvovao saslušanju ostalih svedoka, ali se nije protivio njegovom saslušanju jer on može govoriti o okolnostima o kojima nisu govorili drugi svedoci. Sa druge strane, svedok je u toku postupka bio izuzetno kooperativan i nema razloga da se sumnja u istinitost njegovog iskaza. Predsdnica Veća rekla je da prisustvo ovog svedoka u sudnici tokom saslušanja ostalih svedoka nije zakonska smetnja za njegovo saslušanje a da će objektivnost njegovog iskaza veće posebno ceniti. Član 102. stav 1. ZKP kaže da se *svedoci saslušavaju ponaosob i bez prisustva ostalih svedoka*. Ova odredba znači da se svedoci saslušavaju jedan u odsusvu drugog a da sud samo može iskaze ranije saslušanih svedoka predočiti svedocima koje saslušava kasnije. U slučaju povrede (ove odredbe) ZKP-a može se govoriti o povredi krivičnog postupka koja može biti i uslov za ukidanje presude.

Član Veća, sudija Krstajić, zatražio je objašnjenje od svedoka Sinana Alića odakle Zlatku Dukiću, koji je komentarisao prenos pucnjave, informacija koju gradonačelnik Selim Bešlagić inače nije rekao u programu, a to je da *pucnjavu nisu započeli pripadnici TO i MUP-a već je je pucnjava započela iz kolone koja je napuštala kasarnu*. Svedok Alić nije imao logično objašnjenje.

Veštak prof. dr Slobodan Jovičić je u svom nalazu i mišljenju više puta izvodio zaključke za koje nije kompetentan kao što je da je *koloni JNA napravljena klasična zaseda*. Odbrana je, sa pravom, naglasila da se veštak elektro inženjer ne može upuštati u razmatranje i zaključivanje nečega za šta nije osposobljen i ovlašćen. Gore pomenuti zaključak može dati samo veštak vojne stuke, tako da ga sud ne bi mogao uzeti u obzir. Veće se složilo sa stavom odbrane i naglasilo da će prihvatiti samo zaključke koji su iz domena veštakove struke.

FOND ZA HUMANITARNI
PRAVNI
SUD